

Vlaams
Parlement

ingediend op **1301** (2017-2018) – Nr. 3
20 november 2017 (2017-2018)

Verslag

namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
uitgebracht door Jan Bertels en Jos Lantmeeters

over het ontwerp van decreet

houdende bepalingen tot verdere regeling
van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen
voor de Vlaamse Gemeenschap en
voor het Vlaamse Gewest en de instellingen
die eronder ressorteren, diverse fiscale bepalingen,
en de overname van de dienst van de belasting
op spelen en weddenschappen,
de automatische ontspanningstoestellen
en de openingsbelasting op slijterijen
van gegiste dranken

Samenstelling van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting:

Voorzitter: Paul Van Miert.

Vaste leden:

Paul Cordy, Matthias Diependaele, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Jan Peumans, Paul Van Miert;
Jenne De Potter, Katrien Schryvers, Koen Van den Heuvel, Peter Van Rompuy;
Willem-Frederik Schiltz, Bart Somers;
Jan Bertels, Joris Vandenbroucke;
Björn Rzoska.

Plaatsvervangers:

Piet De Bruyn, Annick De Ridder, Andries Gryffroy, Peter Persyn, Axel Ronse, Kris Van Dijck;
Robrecht Bothuyne, Dirk de Kort, Ward Kennes, Katrien Partyka;
Rik Daems, Marino Keulen;
Michèle Hostekint, Güler Turan;
Wouter Vanbesien.

Documenten in het dossier:

- 1301** (2017-2018) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
- Nr. 2: Amendementen

INHOUD

I.	Toelichting door minister Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie	5
1.	Algemene inleiding	5
2.	Hoofdstuk 2 en 3 van het ontwerp van decreet	5
3.	Hoofdstuk 4: Wijzigingen van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013	5
3.1.	De erfbelasting	5
4.	Hoofdstuk 5: Overname van de dienst van de belasting op spelen en weddenschappen, de automatische ontspanningstoel- stellen en de openingsbelasting op slijterijen van ge- giste dranken	11
5.	Goedkeuring van het ontwerp van decreet	11
II.	Bespreking.....	11
1.	Verzoek tot het houden van hoorzittingen (artikel 35 van het Reglement van het Vlaams Parlement) met de VVLE inzonderheid inzake de artikelen 8, 22 en 23 van het ontwerp van decreet	11
1.1.	Tussenkost van Björn Rzoska	11
1.2.	Tussenkost van Jan Bertels	11
1.3.	Tussenkost van Willem-Frederik Schiltz	12
1.4.	Tussenkost van Jos Lantmeeters	12
1.5.	Tweede tussenkost van Jan Bertels	12
1.6.	Tweede tussenkost van Björn Rzoska	12
1.7.	Stemming over het houden van hoorzittingen	12
2.	Inhoudelijke bespreking.....	12
2.1.	Tussenkost van Koen Van den Heuvel.....	12
2.2.	Tussenkost van Jan Bertels	13
2.3.	Tussenkost van Jos Lantmeeters	14
2.4.	Tussenkost van Willem-Frederik Schiltz	15
2.5.	Tweede tussenkost van Jos Lantmeeters	15
2.6.	Tweede tussenkost van Willem-Frederik Schiltz	16
2.7.	Tussenkost van Björn Rzoska	16
2.8.	Tweede tussenkost van Jan Bertels	17
2.9.	Tweede tussenkost van Björn Rzoska	17
2.10.	Derde tussenkost van Willem-Frederik Schiltz	17
2.11.	Derde tussenkost van Jos Lantmeeters	17
2.12.	Repliek van minister Bart Tommelein.....	17
2.13.	Vierde tussenkost van Jos Lantmeeters over de schattingen	19
2.14.	Derde tussenkost van Jan Bertels	19
2.15.	Tweede repliek van minister Bart Tommelein	19
2.16.	Vijfde tussenkost van Jos Lantmeeters	20
2.17.	Vierde Tussenkost van Jan Bertels.....	20
2.18.	Derde repliek van minister Bart Tommelein	20

2.19. Vierde tussenkomst van Willem-Frederik Schiltz.....	20
III. Stemmingen	20
1.1. Artikelsgewijze bespreking.....	20
1.2. Eindstemming	21
Gebruikte afkortingen.....	22
Bijlage: zie dossierpagina op www.vlaamsparlement.be	

De Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting besprak op 14 november 2017 het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot verdere regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor de Vlaamse Gemeenschap en voor het Vlaamse Gewest en de instellingen die eronder ressorteren, diverse fiscale bepalingen, en de overname van de dienst van de belasting op spelen en weddenschappen, de automatische ontspanningstoestellen en de openingsbelasting op slijterijen van gegiste dranken (*Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1301/1). De powerpointpresentatie die gebruikt werd bij de toelichting van minister Bart Tommelein is te vinden op de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be.

I. Toelichting door minister Bart Tommelein, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie

1. Algemene inleiding

Bart Tommelein herinnert aan zijn inleiding bij de aanvang van de begrotingsbespreking 2018 waarin hij een lijst met realisaties aan de ene kant en de to do's aan de andere kant presenteerde.

De Vlaamse Regering stelt echter niet uit tot morgen wat ze vandaag kan doen en heeft een reeks maatregelen goedgekeurd, waarvan sommige wetgevings-technisch of legistisch geïnspireerd zijn, en andere het resultaat van een inhoudelijke afweging.

Men kan zich afvragen waar het amalgaam van punctuele bepalingen opgenomen in dit ontwerp uit voortspuit. Welnu, de administratie ervaart dagelijks op het werkterrein kleinere lacunes of onvolmaaktheden in de regelgeving. De oplossingen daarvoor worden gebundeld en opgenomen in voorliggend globaal ontwerp van decreet. Enkele bepalingen hebben een verdergaande draagwijdte. De Vlaamse overheid wordt soms geconfronteerd met nieuwe rechterlijke uitspraken. Die kunnen ons dwingen om bestaande regelgeving te wikken en te wegen.

2. Hoofdstuk 2 en 3 van het ontwerp van decreet

De minister verwijst naar de toelichting in het ontwerp van decreet.

3. Hoofdstuk 4: Wijzigingen van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013

3.1. De erfbelasting

3.1.1. Een correctie op de onevenredige fiscale gevolgen van sommige bedingen in huwelijkscontracten

De belangrijkste aanpassingen van het voorliggende ontwerp van decreet situeren zich in de erfbelasting. Men voorziet grosso modo drie aanpassingen, telkens vanuit een andere bekommernis:

- een correctie op de onevenredige fiscale gevolgen van sommige bedingen in huwelijkscontracten;
- een fiscaal gunstigere behandeling van erfenissprongen;
- een rechtszekere oplossing voor de ramingen van vastgoed.

De Vlaamse Belastingdienst stelt bij de behandeling van de ingediende aangiften van nalatenschap vast dat af en toe clausules in het huwelijkscontract opduiken

zoals 'alsof-bedingen', 'finale' en 'facultatieve' verrekenbedingen en dergelijke meer. Die bedingen hebben soms opmerkelijke gevolgen bij de berekening van de successierechten.

Zij komen voor bij echtgenoten die geopteerd hebben voor het stelsel van de scheiding van goederen. Stel bijvoorbeeld dat de man gewerkt heeft tijdens zijn leven, terwijl de vrouw heeft gezorgd voor het huishouden en de kinderen. De man heeft een vermogen van 100, het vermogen van de vrouw bedraagt 0. In het huwelijkscontract is een beding opgenomen met verrekening van 100/0. Bij het overlijden van één van de echtgenoten ontstaat een vordering van de langstlevende op de nalatenschap van de overleden echtgenoot. In het voorbeeld bekomt de vrouw een vordering van 100 op de nalatenschap van de man. De langstlevende wordt dus schuldeiser van de nalatenschap ten belope van die 100.

Volgende vaststellingen kunnen worden gemaakt:

- dergelijke actieve schuldvordering van de langstlevende op de nalatenschap wordt in de huidige stand van de regelgeving niet met successierecht belast. De verkrijging beantwoordt niet aan de omschrijving van een van de belastbare verkrijgingen in de erfbelasting. Juridisch-technisch wordt het omschreven als een zogenaamd huwelijksvoordeel, en dat is niet belastbaar;
- omgekeerd is de passieve schuld van de nalatenschap tegenover de langstlevende wel aftrekbaar als passief. De FOD Financiën en de Vlaamse Belastingdienst hebben die aftrekbaarheid jarenlang voor de rechtbank aangevochten met een arsenaal aan argumenten, maar het Hof van Cassatie heeft onlangs, bij arrest van 24 maart 2017, geoordeeld dat het wel degelijk over een aftrekbaar passief gaat.

Men moet dus de verrekenschuld van de nalatenschap ten aanzien van de langstlevende ten belope van 100, in mindering brengen van het actief van de nalatenschap dat 100 bedraagt. Bijgevolg blijft er geen belastbaar actief meer over: $100 - 100 = 0$. De successierechten worden op die manier tot nul herleid, besluit de minister. Nochtans kan het over aanzienlijke sommen gaan. Vaak worden grote vermogens tussen echtgenoten overgedragen, zonder dat daarop successierechten verschuldigd zijn.

De Vlaamse Regering acht die werkwijze moeilijk houdbaar ten aanzien van belastingplichtigen die wel erfbelasting betalen over doorgaans kleinere en bescheiden vermogens, die meestal bestaan uit bijvoorbeeld de gezinswoning, wat spaartegoeden en een levensverzekering in het voordeel van de langstlevende partner. Vandaar dat zij in het voorliggende ontwerp van decreet geopteerd heeft voor een fiscale neutralisering van dergelijke bedingen.

De neutralisering heeft tot gevolg dat de gecreëerde schuldvordering niet langer aftrekbaar is als passief in de nalatenschap. In het voorbeeld is de schuld van de nalatenschap ten aanzien van de langstlevende echtgenoot-schuldeiser, niet langer aftrekbaar als passief. Het belastbaar actief blijft daardoor behouden op 100. Ander gevolg is dat de schuldvordering die de langstlevende echtgenoot bij het overlijden van de echtgenoot bekomt, niet belastbaar blijft als actiefbestanddeel, maar ook bij het tweede overlijden, dat van de langstlevende, zal de schuldvordering, in zoverre die op dat moment nog bestaat, onbelastbaar zijn.

De beoogde contractuele clausules blijven hun volledige burgerrechtelijke uitwerking tussen partijen behouden, maar voor de berekening van de erfbelasting worden ze voortaan genegeerd. Burgerrechtelijk worden de bedingen geïnspireerd door de bekommernis om de minst vermogende echtgenoot toch zekerheid te bieden bij het overlijden van de meest vermogende.

Het ontwerp van decreet viseert helemaal geen verkrijgingen tussen echtgenoten in het algemeen, noch huwelijkscontracten met scheiding van goederen. De keuze voor het stelsel van de scheiding van goederen kan volgens de minister zeer terecht zijn, vanwege de beroepsaansprakelijkheid van een van de echtgenoten bijvoorbeeld. Met de fiscale neutralisering beoogt de regering enkel een billijke fiscale behandeling. Zij viseert dus geenszins de huwelijkscontracten met scheiding van goederen, zoals hij zo-even benadrukte. Dat blijkt ook uit een tweede maatregel waarin hij in het verlengde daarvan voorziet.

Echtgenoten gehuwd onder een stelsel van gemeenschap kunnen overeenkomen dat bij het overlijden van een van hen, de langstlevende meer dan de helft of zelfs het gehele gemeenschappelijke vermogen zal bekomen. Dat biedt comfort, rechtszekerheid en gemoedsrust voor de langstlevende echtgenoot. Het samen opgebouwde gemeenschappelijk vermogen wordt bij het eerste overlijden (nog) niet verdeeld onder de kinderen.

Dit heeft echter ook een keerzijde, namelijk dat het gemeenschappelijke vermogen volledig met successierechten wordt belast in hoofde van eenzelfde belastingplichtige. De progressieve tarieven zorgen voor een iets zwaardere taxatie dan bij toepassing van de gewone devolutie. Het volledige overgedragen vermogen wordt bij het overlijden van de langstlevende nog een keer belast, deze keer in hoofde van de descendente.

Aan dat voordeel van de ongelijke verdeling kan ook een last voor de langstlevende worden gekoppeld. De langstlevende aanvaardt dat hij een schuld heeft tegenover de nalatenschap, en wel ten belope van datgene wat hij of zij boven de helft van de gemeenschap bekomen. Die last is pas betaalbaar bij het overlijden van de langstlevende. Bij het eerste overlijden wordt de overbedeling niet belast in het voordeel van de langstlevende omdat die wordt gecompenseerd door de last die hij of zij moet dragen. Wat wel belastbaar is, is de roerende schuldvordering van de nalatenschap op de langstlevende voor het vruchtgebruik in hoofde van de langstlevende, voor de blote eigendom in hoofde van de mede-erfopvolgers.

Het prettige neveneffect voor de erfopvolgers is dat het fiscale nadeel van het gewone verblijvingsbeding daarmee wordt weggewerkt, terwijl het de facto exact dezelfde uitwerking heeft. Men bekomt bij wijze van spreken de lusten, maar niet de fiscale lasten van het klassieke verblijvingsbeding. Ook voor die bedingen wordt voorzien in een neutralisering.

De schuldvordering van de nalatenschap op de langstlevende wordt bij het eerste overlijden genegeerd. Mutatis mutandis heeft dit hetzelfde effect als bij de verrekenbedingen. De taxatie zal verlopen rekening houdend met de overbedeling van de langstlevende zonder rekening te houden met de lasten.

De minister beseft dat die ingreep hier en daar wenkbrauwen doet fronsen. Hij legt daarom zijn beweegredenen uit.

Welnu, in de eerste plaats is hij bekommerd om een gelijke en billijke behandeling van alle belastingplichtigen. Wie heeft zelf een dergelijk beding in zijn huwelijkscontract opgenomen? Vinden de commissieleden het rechtvaardig dat hun echtgenoot of echtgenote en hun kinderen bij hun overlijden worden belast op de waarde van het bijeengespaarde vermogen (roerend, onroerend, spaartegoeden of andere activa) terwijl zijn buurman of buurvrouw dankzij een verrekenbeding een aanzienlijk vermogen bekomt zonder een euro erfbelasting? Hij citeert een auteur die een recente publicatie over deze problematiek besloot met de quote dat, als gevolg van de uitspraak van het Hof van Cassatie ofwel de decreetgever moet ingrijpen, ofwel dat iedereen dat gaat doen.

Het ontwerp van decreet viseert geenszins de horizontale overdrachten van vermogens tussen echtgenoten, onderstreept hij. Het gaat enkel om de beperkte correctie van een fiscale scheefftrekking. Het viseert evenmin bepaalde huwelijksstelsels: de sterfhuisclausule en de verblijvingsbedingen met last komen voor bij gemeenschapsstelsels, verrekenbedingen eerder bij scheiding van goederen.

Men mag ook niet vergeten dat vandaag in de Vlaamse Codex Fiscaliteit al een bepaling staat met gelijkaardige draagwijdte. Zogenaamde 'wedernemingen en vergoedingen' bij de vereffening van een huwelijksgemeenschap worden vrijwel steeds fiscaal geneutraliseerd. De voorliggende neutralisering is eigenlijk een gelijktrekking op dat vlak, besluit de minister.

Het is van belang snel en accuraat in te grijpen. De nood aan een onmiddellijk ingrijpen is aanwezig. De recente cassatiearresten hebben de zaken op scherp gesteld. Als nu niet ingegrepen wordt, kan men alleen lijdzaam toekijken. Het is ook in het belang van de belastingplichtigen dat er snel duidelijkheid komt. Dat snelle optreden wordt, zo blijkt uit reacties van fiscale adviseurs en de media, zeer op prijs gesteld. Niemand heeft er belang bij dat de gerechtelijke dossiers zich blijven opstapelen. Net zoals bij de sterfhuisclausules wordt geopteerd voor een kordate decretale tussenkomst.

De minister heeft in de commissie de voorbije maanden enkele keren gewezen op het stappenplan in de aanpak van ontwijkingsmechanismen, dat wordt vermeld in de memorie van toelichting bij het programmadecreet waarmee de onroerende schenkbelasting werd hervormd¹. Onder meer collega Jos Lantmeeters heeft op 5 juli 2016² gevraagd naar een toelichting bij de verdere uitwerking van dat stappenplan. Na de aanpak van de sterfhuisclausules lijkt die ingreep een verdere logische stap. De minister denkt dat daarmee meteen de genoemde vraag naar dat stappenplan heel concreet en accuraat wordt beantwoord.

Ten slotte speelt ook zijn bekommernis om de ontvangsten van de Vlaamse overheid. Als men weet dat bij de huidige, hangende gedingen een bedrag van liefst 2,4 miljoen euro aan erfbelasting betrokken is, dat gelet op de actuele regelgeving niet hoeft betaald te worden, beseft men dat het hier niet over wat kruimels of peanuts gaat. Als nu niet ingegrepen wordt, zal niet alleen het aantal dossiers toenemen, maar ook het in het geding zijnde bedrag. Het lijkt hem paradoxaal een ingrijpende hervorming van de erfbelasting te lanceren, met een secure en zorgvuldige afweging van de diverse tarieven, terwijl men tegelijk de beschreven fiscale effecten bij belangrijke vermogensverschuivingen ongemoeid laat.

3.1.2. Een fiscaal gunstigere behandeling van erfenissprongen

Tegelijk wil de Vlaamse Regering een oude antimisbruikbepaling³ schrappen. Die bepaling is volledig voorbijgestreefd en heeft al te vaak ongewenste en onrechtvaardige gevolgen. Het gaat over het volgende: als een erfgenaam verkiest zijn wettelijk of testamentair erfdeel te verwerpen, dan mag de erfopvolger die dat verworpen erfdeel bekomt, niet minder successierechten betalen dan de belasting die de verwerper had moeten betalen als hij niet had verworpen.

¹ Ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2015 (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 333, p. 11).

² *Vragen om uitleg* VI.Parl. 2015-16, nr. 2476.

³ Artikel 2.7.7.0.3 van de Vlaamse Codex Fiscaliteit en artikel 16 van voorliggend ontwerp van decreet.

Nochtans is sedert een recente aanpassing van het wettelijk erfrecht de verwerping van een nalatenschap een goede techniek om een zogenaamde vrijwillige erfenissprong te realiseren. Een kind kan de nalatenschap van zijn ouder verwerpen zodat een kleinkind in zijn of haar plaats treedt en erfgenaam wordt. De maatschappij verandert. Mensen worden steeds ouder en op het moment dat ze hun erfenis nalaten, kunnen de kleinkinderen dat geld soms beter gebruiken. Op die manier komen vermogens sneller terecht bij een jongere generatie die haar droom van eigen woning of zaak kan waarmaken. De Vlaamse Regering wil dergelijke verwerpingen niet fiscaal ontmoedigen. Het gaat uiteraard niet op om erfenissprongen op één beleidsniveau mogelijk te maken en op een ander niveau fiscaal af te straffen. Die indruk kan nu ontstaan en dat wil hij wegwerken.

Ook in sommige andere situaties heeft de verouderde bepaling ongewilde gevolgen. Gehandicapte erfgenamen bijvoorbeeld lopen daardoor soms de kortingen mis die speciaal voor hen werden ingevoerd. Met de schrapping van de oude bepaling is dat euvel nu definitief van de baan.

3.1.3. Een rechtszekere oplossing voor de ramingen van vastgoed

Over de vastgoedexperten en de ramingen van de waarden van onroerende goederen die moeten vermeld worden in een aangifte van nalatenschap heeft de commissie het de voorbije maanden vaker gehad. Het was opnieuw Jos Lantmeeters – een collega die bijzonder gedreven met de materie bezig is – die hem op 13 juni 2017⁴ over de landmeters-experten heeft bevraagd. De minister dankt hem voor zijn waardevolle inbreng, die tot de nodige reflectie en besluitvorming leidt.

Collega Lantmeeters heeft op 7 juli 2015⁵ in deze commissie al een uitdrukkelijke oproep gelanceerd om de regeling van het charter uit te breiden. Hij verwees toen naar KAVEX, maar vroeg tevens om de uitbreiding zelfs niet tot deze categorie te beperken. Hij wees op de bestaande ongelijkheid en vroeg de minister en de Vlaamse Regering om de gelijkheid te herstellen. Welnu, collega Lantmeeters, met wat nu voorligt komen we aan uw bekommernis volledig tegemoet.

De minister heeft toen geantwoord dat er daarover een decretale regeling in de maak was. Die bestaat grosso modo uit twee delen:

- de integratie van het kwaliteitscharter in de Vlaamse Codex Fiscaliteit, waardoor het charter een steviger decretale sokkel krijgt;
- de voorafgaande ramingen worden niet langer exclusief aan landmeters-experten voorbehouden. Voortaan zullen ook andere experts ramingen kunnen opmaken, die dezelfde bindende gevolgen hebben als die van de landmeters-experten. Iedereen die laat blijken over voldoende ervaring en expertise inzake waardering en vastgoed te beschikken, zal schattingsopdrachten mogen uitvoeren.

Het resultaat daarvan vindt men in de voorgelegde teksten. Het gaat over een belangrijke kwestie, met name de rechtszekerheid van belastingplichtigen die een aangifte van nalatenschap moeten indienen. De minister herhaalt dat het de ambitie is en blijft om in de mogelijkheid van kosteloze ramingen door eigen vastgoedexperten te voorzien. Daarvoor is wel een voldoende solide eigen databank van referentiepunten nodig, evenals voldoende middelen en expertise in huis. De Vlaamse Belastingdienst bereidt die transitie naar de definitieve fase voor. In afwachting daarvan voorziet het ontwerp van decreet in een basis voor

⁴ *Vragen om uitleg* VI.Parl. 2016-17, nr. 2483.

⁵ *Vragen om uitleg* VI.Parl. 2014-15, nr. 2747.

de overgangsregeling. Die staat immers juridisch onder druk en een decretaal ingrijpen is aangewezen.

3.1.4. Doorvoering van punctuele wijzigingen en correcties

Verder worden nog een reeks punctuele wijzigingen en correcties doorgevoerd. Zo wordt een universele definitie van bouwgrond ingevoerd, wat legistiek handiger is dan telkens in afzonderlijke bepalingen een min of meer gelijklopende omschrijving te herhalen.

De term MTM wordt vervangen door de term MTT, conform de Europese regelgeving.

Om alle onduidelijkheid weg te nemen wordt verduidelijkt dat bij een onbeheerde nalatenschap niet de aangestelde curator, maar wel de onbeheerde nalatenschap de belastingplichtige is. Hiervoor verwijst hij naar een vraag om uitleg van Jos Lantmeeters aan de minister van Financiën op 24 maart 2015⁶.

Verder worden nog twee punctuele verduidelijkingen voorzien voor de verlaagde schenkingsrechten bij energetisch gerichte verbeteringen. VLABEL aanvaardt vandaag ook al facturen die zijn opgemaakt op naam van een schenker die zich het vruchtgebruik heeft voorbehouden. Dat wordt nu expliciet en decretaal vastgelegd. Anderzijds wordt bepaald dat de werken aan het geschonken onroerend goed moeten uitgevoerd zijn. Aan die verduidelijking blijkt in de praktijk behoefte te bestaan.

In de praktijk stelt VLABEL ook vast dat de grenzen van de fiscale vrijstellingen en voordelen wel eens worden opgezocht en afgetast. Er blijkt ook behoefte te bestaan aan een verduidelijking dat de vermindering van de schenkbelasting bij verhuringen niet mogelijk is als de schenker of de begiftigde de rol van huurder gaan vertolken. Ook dat is alweer een stap in het plan om ontwijkingsmechanismen tegen te gaan.

Momenteel ontbreekt een termijn binnen dewelke VLABEL op de hoogte dient te worden gebracht van het voortijdig beëindigen van een huurovereenkomst. Die lacune wordt nu aangevuld door een termijn van vier maanden in te schrijven.

Voor een correcte toepassing van de fiscale gunstmaatregelen bij aankoop of schenking van een monument worden de bepalingen in verband met de verplicht in de akte op te nemen vermeldingen aangevuld.

Het gaat over zeer technisch-legistische aanpassingen zonder inhoudelijke draagwijdte, vat de minister samen, die er een overzicht van biedt in een tabel.

Een ervan heeft hij nog in het bijzonder gemarkeerd. Het gaat over de betalingstermijn voor de registratierechten. Voor de belasting die wordt geheven op zicht van de akte is het logisch dat de betalingstermijn zeer kort is. Partijen hebben immers de nodige provisie daartoe aan de notaris overgemaakt. Maar die redenering gaat niet op voor eventuele aanvullende sommen die soms geruime tijd na de registratie van de akte van partijen kunnen worden gevorderd. Het kan gaan om sommen verschuldigd wegens tekortschatting of niet naleving van de voorwaarden van het klein beschrijf of abbatement. De ombudsman heeft erop gewezen dat een verplichting om die aanvullende sommen onmiddellijk te betalen niet houdbaar is. Vandaar dat de Vlaamse Regering nu decretaal ingrijpt. Voortaan zal ook voor deze aanvullende sommen

⁶ *Vragen om uitleg* VI.Parl. 2014-15, nr. 1415.

de gewone betalingstermijn van twee maanden gelden, wat hij een belangrijke, klantvriendelijke correctie noemt.

4. Hoofdstuk 5: Overname van de dienst van de belasting op spelen en weddenschappen, de automatische ontspanningstoestellen en de openingsbelasting op slijterijen van geïstige dranken

De minister denkt niet te overdrijven als hij stelt dat de regering het Vlaamse fiscale landschap tijdens deze legislatuur grondig aan het hertekenen is. Vergelijk bijvoorbeeld de Vlaamse Belastingdienst anno 2014 met die van vandaag, anno 2017. Een wereld van verschil. Een fors uitgebreid takenpakket, een versterkt personeelskorps, een fysieke verspreiding over gans Vlaanderen met lokale vestigingen en lokale acties op het terrein. De Vlaamse fiscaliteit toont zich, letterlijk en figuurlijk.

Op 1 januari 2011 heeft de Vlaamse Belastingdienst de inning van de verkeersbelastingen overgenomen van de FOD Financiën. Op 1 januari 2015 gebeurde hetzelfde met de registratie – en successierechten. Voortbouwend op hetzelfde ritme zal vanaf 1 januari 2019 de inning van de laatste groep gewestbelastingen overgenomen worden. De Financieringswet groepeert immers de gewestbelastingen in vier clusters. De inning van de onroerende voorheffing wordt al sedert aanslagjaar 1999 in eigen beheer geïnd door de Vlaamse administratie. Na de forse groeischeut op 1 januari 2015 zal de Vlaamse Belastingdienst nog meer body krijgen. Nog dit jaar wordt de opzegbrief betekend aan de Federale Regering, waardoor procedureel op 1 januari 2019 met de eigen inning kan gestart worden.

5. Goedkeuring van het ontwerp van decreet

Tot slot vraagt hij de commissie het ontwerp van decreet goed te keuren.

II. Bespreking

1. Verzoek tot het houden van hoorzittingen (artikel 35 van het Reglement van het Vlaams Parlement) met de VVLE inzonderheid inzake de artikelen 8, 22 en 23 van het ontwerp van decreet

1.1. Tussenkoms van Björn Rzoska

Björn Rzoska kreeg net als iedereen berichten van de VVLE. Hij heeft zelf ook vragen bij de belangrijke wijzigingen op dat vlak. Waarom worden de vertegenwoordigers van de genoemde vereniging niet gehoord? Hij stelt aan de voorzitter voor hen uit te nodigen alvorens de commissie over het ontwerp beslist, en onderstreept daarbij dat het hem niet om een verdragingsmanoeuvre te doen is. Een week volstaat.

1.2. Tussenkoms van Jan Bertels

Jan Bertels sluit zich daarbij aan. De beroepsgroep wijst erop dat het om een taak van algemeen belang gaat, waarbij de kwaliteit moet gegarandeerd worden en belangenvermenging vermeden. Hij wijst erop dat ook provincies, gemeenten en OCMW's op hen een beroep moeten doen. De toelichting blijft onduidelijk over de parameters om de vereiste kwaliteit te meten.

Hij onderschrijft tevens het voorstel van de Vlaamse Regering om ambtenaren van VLABEL in de toekomst in te zetten voor gratis schattingen.

De commissie moet voldoende geïnformeerd een oordeel kunnen vormen, besluit hij.

1.3. Tussenkomsst van Willem-Frederik Schiltz

Willem-Frederik Schiltz heeft de brief en het voorstel met de amendementen van de VVLE grondig gelezen, en weet dat zij op het kabinet is ontvangen om haar bezorgdheid mee te delen. Het is dus niet zo dat daar geen kennis is van genomen. Volgens hem zijn al hun argumenten voldoende duidelijk. Hij ziet niet welk nieuws een hoorzitting nog kan brengen. Uiteindelijk gaat het om een appreciatie: wil men een beschermde, gesloten beroepsgroep, of een open dienstverlening?

1.4. Tussenkomsst van Jos Lantmeeters

De fractie van *Jos Lantmeeters* is ondubbelzinnig voorstander van de organisatie van een hoorzitting als zij iets kan bijbrengen en niet zorgt voor vertraging. Het probleem is hier dat sommige zaken al in december in werking moeten treden. Hij treedt bij dat de bezwaren van de vereniging bekend en dus vandaag bespreekbaar zijn.

1.5. Tweede tussenkomsst van Jan Bertels

Jan Bertels verzekert nogmaals dat het verzoek tot het houden van een hoorzitting geen verdragingsmanoeuvre betreft. Hij is bereid het ontwerp aan de agenda van de plenaire vergadering te plaatsen met een mondeling verslag.

Het gaat niet alleen om de kwaliteitscriteria op zich maar ook over het feit dat de kwaliteitscontrole voortaan aan (de unanimitieit van) twee ambtenaren wordt overgeleverd. De spreker maakt zich fundamenteel zorgen over de nieuwe procedure waarbij twee ambtenaren de kwaliteitscontrole moeten doorvoeren waarbij bij onenigheid tussen beiden een non-beslissing volgt. Er wordt nogal wat verantwoordelijkheid gelegd bij die twee ambtenaren.

1.6. Tweede tussenkomsst van Björn Rzoska

Björn Rzoska sluit zich daarbij aan. De hoorzitting hoeft ook niet te wachten tot volgende week. Hij stelt vast dat de vereniging ondanks de uitnodiging op het kabinet gefrustreerd blijft door wat voorligt.

1.7. Stemming over het houden van hoorzittingen

De commissievoorzitter, *Paul Van Miert*, legt aan de commissie het verzoek ter stemming voor. Het verzoek wordt verworpen met 8 stemmen tegen 3.

2. Inhoudelijke bespreking

2.1. Tussenkomsst van Koen Van den Heuvel

2.1.1. Heel wat verbeteringen

Koen Van den Heuvel denkt dat er heel wat verbeteringen in het ontwerp van decreet zitten.

Hij wil de toelichting van de minister niet herhalen maar vermeldt de klantvriendelijke verlenging van betalingstermijnen, de gewijzigde verreken- en verblijvingsbedingen en de versoepelde erfenissprong. Zijn fractie heeft nog wel voorstellen om die laatste duidelijk te faciliteren en de federale verbeteringen in

het erfrecht naar Vlaanderen te vertalen. De toelichting van de minister doet hem vermoeden dat hij op zijn steun daarvoor mag rekenen.

2.1.2. Schattingen

Ten aanzien van de landmeters-experten pleit hij voor omzichtigheid. Bij de vorige verbreding van de bevoegdheden van de leden van VVLE vroeg een arrest van het Grondwettelijk Hof om de grenzen van essentiële kenmerken zoals onpartijdigheid en onafhankelijkheid te waarborgen. Het is een absolute noodzaak dat dit zo blijft. In welke mate kan de minister garanderen dat die vandaag bestaande kwaliteiten overeind blijven?

2.1.3. Databank

De databank met referenties zal een bijkomende garantie zijn voor transparante schattingen.

2.2. Tussenkost van Jan Bertels

2.2.1. Uitsluiting van verrekenbedingen uit het passief van de nalatenschap

De fractie van Jan Bertels vindt billijkheid en rechtszekerheid belangrijke principes in de erfbelasting en verwelkomt dan ook de aanpassingen aan de verreken- en verblijvingsbedingen in het kader van het stappenplan tegen ontwijkingsmechanismen. Net daarom wil hij de inwerkingtreding van het decreet niet vertragen.

Hij wil weten of de opmerking van de Raad van State over de waarachtigheid van een beding, een onderscheid waarop de minister niet ingaat, geen opening creëert voor nieuwe en ellenlange discussies. Is dat juridisch voldoende afgedekt?

2.2.2. Schrapping van de verwerpingsregel

Kan de minister bevestigen dat geen fiscaal geïnspireerd misbruik meer mogelijk is van de verwerpingsregeling? Is de ratio legis van deze bepaling dan helemaal verdwenen?

2.2.3. Invoering van een betaaltermijn van twee maanden vanaf de verzenddatum vermeld op het aanslagbiljet voor de vermelde aanvullende rechten

Verder noemt hij de verlenging voor de betaling van aanvullende sommen een goede maatregel.

2.2.4. Overname van de dienst van de belasting op spelen en weddenschappen, de automatische ontspanningstoestellen en de openingsbelasting op de slijterijen van gegiste dranken (artikel 31)

Tot slot vindt hij ook de voorbereiding van de overname van de bijkomende belastingen een goede maatregel.

2.2.5. De invoering van de mogelijkheid van schatting van onroerende goederen door een schatter-expert (artikel 8, 1°, 22 en 23)

Daarna gaat hij opnieuw in op de landmeters-experten en de uitbreiding van de groep experts die schattingen kan uitvoeren. Hij sluit zich aan bij het pleidooi voor onafhankelijkheid en tegen belangenvermenging. De garantie is in de

voorgestelde regeling veel minder sterk volgens hem. Hij citeert: "Het decreet voorziet de minimale vereisten om van een deskundig schattingsverslag te kunnen spreken. Mochten er nog andere elementen zijn die aanvullend nuttig kunnen zijn om de waarde van het onroerend goed te bepalen, kunnen die vanzelfsprekend worden toegevoegd."

Men kondigt de opstelling van een modelovereenkomst aan, aan de hand waarvan experts hun kwaliteit kunnen aantonen. Voor het lid blijft dat vaag. Nog vager is dat een toegevoegde expert van wie de kwaliteit niet blijkt te voldoen, op de lijst blijft staan (en verder schattingen kan blijven doen) tot een beslissing wordt genomen. Als die uitblijft, blijft hij gewoon op de lijst staan. Hoe wordt een ambtenaar juridisch gedekt om dergelijke schrapping uit te voeren? Blijft men ook op de lijst staan tijdens de mogelijk langdurige beroepsprocedure? Hij wijst erop dat de schattingen geacht worden bindend te zijn, tenzij VLABEL ze achteraf tegenspreekt. In dat laatste geval had men het beter zelf gedaan, merkt hij op, want dat is sneller en zekerder. Waarom wil de minister die discussie niet aangaan? De discussie gaat verder dan de bescherming van een beroepsgroep, maar ook over de waarborgen voor correcte schattingen zonder juridische geschillen achteraf.

2.3. Tussenkost van Jos Lantmeeters

2.3.1. *Schattingen*

Jos Lantmeeters merkt op dat in de huidige, tijdelijke regeling een schatting door VLABEL veel minder kost dan een beroep doen op de privésector. De oorspronkelijke regeling is dus in het voordeel van de burger, concludeert hij. Hoelang gaat het tijdelijk karakter van de voorliggende regeling verder? Het lid is het wel eens dat de oplossing decretaal moet gebeuren, wat tot nu toe niet het geval is met schattingen door diverse personen. Hij gaat het debat niet uit de weg maar is geen voorstander van hoorzittingen.

Hoe denkt de minister voortaan onafhankelijkheid, onpartijdigheid en deskundigheid te garanderen en hoe wil hij de deontologie afdwingbaar maken? Dat is in het belang van zowel de ontvangsten van de Vlaamse overheid als de betrokken burgers. Hoe vermijdt men dat personen ertoe verleid worden te lage schattingen te doen? Wat met latere discussies over planbaten en planschade? De bedragen staan immers vast. Wat is de timing voor het openbaar maken van de databank van referentiepunten, waar bepaalde beroepsgroepen nu al toegang toe hebben en andere niet?

2.3.2. *De creatie van de vereiste rechtsgrond voor de regeling van de onrechtstreekse vervolgingen van de administratieve geldboeten en van de invorderingskosten, gevolg gevend aan diverse adviezen van de Raad van State*

Wat het niet in rekening brengen van schuldvorderingen betreft, heeft hij begrip voor de wens om gaten te dichten en te streven naar fiscale gelijkberechtiging, maar dat moet wel correct gemotiveerd en juridisch omschreven gebeuren.

2.3.3. *Uitsluiting van verrekenbedingen uit het passief van de nalatenschap*

Hij stelt vast dat voortaan en anders dan vroeger huwelijksvoordelen belastbaar worden door een juridische fictie. Als men de Casman-clausule echter uitsluit wordt voortaan na het overlijden van de langstlevende echtgenoot een tweede keer erfbelasting op dezelfde grond betaald. De fictie leidt in dat geval tot een belastingverhoging.

Als voorbeeld geeft hij een nieuw samengesteld gezin, waarvan de partners gehuwd zijn en ieder eigen kinderen hebben, en die alles overlaten aan de langstlevende om die te beschermen. Voor hen is de regeling niet billijk maar zorgt zij slechts voor de betaling van meer erfbelasting. Zowel de langstlevende echtgenoot als de kinderen betalen erfbelasting op hetzelfde bedrag. Het lid vraagt om ervoor te zorgen dat deze groep niet de dupe wordt van het negeren van de Casman-clausule en andere verrekenbedingen.

De regeling is ook nadelig ten opzichte van mensen die alleen de gezinswoning overlaten, waarop geen erfbelasting wordt betaald. Hij hoopt dat de erfgenamen in rechte lijn niet de vermindering voor de zijlijn (van 65% naar 50%) moeten dragen. Hoe gaat de minister de genoemde belastingverhoging vermijden en regelen dat mensen in de genoemde gevallen elkaar nog kunnen beschermen? Hij roept de minister in het algemeen op te denken in de richting van een volledige vrijstelling van erfbelasting tussen partners.

Geldt de voorgestelde regeling alleen voor nieuwe notariële aktes met hogergenoemde clausules of voor nieuwe overlijdens? Als zij ook geldt voor bestaande aktes, werkt de fiscale wet retroactief. Daarvoor moet men beducht zijn.

2.3.4. De schrapping van de verwerpingregel

Bij de gemoduleerde erfenissprong wijst hij erop dat hij wordt gemaakt door wie het geld niet nodig heeft. Gevolg is dat diezelfde geen erfbelasting betaalt, in tegenstelling tot degene die het wel nodig heeft, na wiens overlijden zijn kinderen nogmaals moeten betalen. Hij roept de minister op met dat sociale aspect rekening te houden.

2.4. Tussenkost van Willem-Frederik Schiltz

2.4.1. Over de uitsluiting van verrekenbedingen uit het passief van de nalatenschap

Willem-Frederik Schiltz begrijpt niet – in antwoord op de tussenkost van Jos Lantmeeters ter zake – hoe het uitsluiten van het verrekenbeding tot een dubbele belasting leidt. Wie van elk van zijn ouders apart erft bij hun overlijden betaalt toch ook erfbelasting op de twee helften samen?

2.5. Tweede tussenkost van Jos Lantmeeters

2.5.1. Over de uitsluiting van verrekenbedingen uit het passief van de nalatenschap

Jos Lantmeeters legt uit dat, bij afwezigheid van een huwelijkscontract, de helft van het gemeenschappelijk vermogen van een overleden partner naar de kinderen gaat, die daar erfbelasting op betalen. Als men de overlevende partner veilig heeft gesteld, ontvangt die ook die helft en betaalt daarop erfbelasting. Bij het overlijden van die langstlevende gaat het hele vermogen naar de kinderen, die nogmaals op dat de door de langstlevende geërfde deel van het gemeenschappelijk vermogen erfbelasting betalen en in totaal dus op een belastinggrond van 150%. Wanneer er alleen een gezinswoning in de nalatenschap zit, betaalt de langstlevende niets. De Casman-clausule reduceert dat tot 100% omdat een schuld wordt erkend die pas ingaat bij het overlijden van de langstlevende. Het lid pleit er daarom voor daarover na te denken, bijvoorbeeld in het licht van de wens van partners van nieuw samengestelde gezinnen om elkaar veilig te stellen.

2.6. Tweede tussenkomst van Willem-Frederik Schiltz

2.6.1. *Over de uitsluiting van verrekenbedingen uit het passief van de nalatenschap*

Willem-Frederik Schiltz blijft erbij dat de kinderen hoe dan ook maar één keer betalen, maar erkent dat in het ene geval op de helft al een keer betaald is door de langstlevende. De Vlaamse Belastingdienst verhoogt er zijn inkomsten mee. Voor hem zorgt het ontwerp van decreet ervoor dat optimalisering om fiscale redenen van het huwelijksvermogenstelsel geen fiscale impact meer heeft.

2.6.2. *Schattingen*

Hij bestrijdt voorts dat hij geen oren zou hebben naar de grieven van de landmeters-experten. Zij bestoken commissieleden en kabinet al een jaar daarmee. Zij zien immers dat de minister hun monopolie wil doorbreken. Het klopt dat het arrest van het Grondwettelijk Hof toestaat om het te handhaven op een aantal voorwaarden. Dat impliceert echter geen verbod op verruiming naar andere beroepscategorieën en andere gekwalificeerde individuen. Er loopt trouwens op dit moment een procedure bij de Raad van State tegen dat monopolie. De auditeur stelt in zijn advies dat het onderscheid inderdaad niet langer te handhaven is.

Het lid is niet zeker dat alleen landmeters-experts onpartijdig, onafhankelijk en wars van belangenvermenging kunnen zijn. Vanzelfsprekend moet de opstelling van een dergelijke lijst door de Vlaamse overheid grondig gebeuren, maar dat moet vandaag ook voor bijvoorbeeld gerechtelijke experts, al erkent hij meteen dat zij niet altijd van de beste technische kwaliteit zijn.

Hij is dan ook tevreden dat de minister een corporatistisch monopolie openbreekt waardoor de achterstand bij de schattingen kan worden ingelopen.

2.7. Tussenkomst van Björn Rzoska

2.7.1. *Schattingen*

Björn Rzoska vraagt de voorzitter om zich de positie in te beelden van een commissielid dat niet tot de meerderheid behoort en dus niet betrokken werd bij de lange voorbereiding achter de schermen van het ontwerp. Tegelijk stelt hij vast dat collega's Van den Heuvel en Lantmeeters over dezelfde punten vragen hebben als de oppositie, met name over kwaliteit, onafhankelijkheid, afdwingbare deontologie en toegang tot databanken. De vraag blijft waarom niet snel een hoorzitting kan georganiseerd worden. Hij vermeldt ook de discretionaire bevoegdheid van twee ambtenaren om een lijst met experts samen te stellen en de automatische opname voor zes maanden op de lijst als die twee ambtenaren onderling het niet eens zijn.

Hij is geen voorstander van het afschermen van beroepsgroepen, maar blijft het vreemd vinden dat het parlement hen niet wil horen, ook al waren er vergaderingen waarop de oppositie niet uitgenodigd wordt. Men dwingt haar om de amendementen van de landmeters-experts zelf in te dienen.

2.7.2. *Uitsluiting van verrekenbedingen uit het passief van de nalatenschap*

Als de berekening van collega Jos Lantmeeters over de belastinggrond van 150% juist is, dan kan dat toch niet de bedoeling zijn van het ontwerp, veronderstelt hij. Hij hoopt dat de minister zal antwoorden dat dat niet het effect van het

ontwerp zal zijn. Ook wat betreft de erfenissprong hoopt hij dat het voordeel niet zal gaan naar degenen die het niet nodig hebben.

Er blijven veel vragen open, vat hij samen.

2.8. Tweede tussenkomst van Jan Bertels

2.8.1. *Schattingen*

Jan Bertels bevestigt nogmaals dat hij geen beroepsgroep wil beschermen maar wel zeker wil zijn over de kwaliteitsgaranties en de controle van de deontologie. Bij de landmeters-experts bestaat een publiekrechtelijke tuchtraad. Bij de anderen hangt het af van twee ambtenaren of ze wel of niet op de lijst mogen staan.

2.9. Tweede tussenkomst van Björn Rzoska

2.9.1. *Schattingen*

Björn Rzoska vraagt zich af hoe de heer Schiltz kan citeren uit een niet-openbaar advies van de auditeur van de Raad van State. Zelf moet hij daarvoor wachten op de definitieve uitspraak van de Raad van State. Wordt van hem niets anders verwacht dan op het juiste stemknopje te drukken? Zo werkt een democratie niet.

2.10. Derde tussenkomst van Willem-Frederik Schiltz

2.10.1. *Schattingen*

Willem-Frederik Schiltz wou enkel aangeven dat er juridische argumenten in verschillende richtingen zijn. Hier is de keuze aan het parlement als decreetgever. Misschien wil de heer Bertels geen monopolie beschermen maar dat is wel de opzet van de VVLE.

Hij bestrijdt wel de idee alsof de parlementaire behandeling van de voorgestelde bepalingen de democratie in Vlaanderen op zijn grondvesten doet daveren.

2.11. Derde tussenkomst van Jos Lantmeeters

Jos Lantmeeters benadrukt dat in tegenstelling tot wat sommige collega's trachten te doen uitschijnen hij geen huizenhoge problemen heeft bij wat voorligt. Zijn fractie kan zich in het ontwerp vinden maar heeft enkele bijkomende vragen gesteld aan de minister over hoe bepaalde zaken kunnen worden opgelost.

2.12. Repliek van minister Bart Tommelein

2.12.1. *Schattingen*

Bart Tommelein bestrijdt dat het onderwerp plots op de agenda is gekomen. Het is integendeel al herhaaldelijk aan bod gekomen tijdens vragen om uitleg, zoals op 4 juli 2017, 2 april 2016 en 7 juli 2015. De voorliggende tekst is ook voor advies voorgelegd aan de Raad van State, die geen bezwaar heeft tegen de uitbreiding, integendeel: de Raad van State voegt nog de mogelijkheid van een buitenlands expert toe, wat de tekst ook niet uitsluit.

Volgens de minister zijn in het ontwerp voldoende garanties ingebouwd om kwaliteitsvolle dienstverlening te waarborgen. Hij verwijst daarbij naar artikel 23.

In die bepaling, een van de langste van de Vlaamse Codex Fiscaliteit, staat zeer gedetailleerd aan welke voorwaarden een schattingsverslag dient te voldoen, een groot verschil met de andere gewesten. Er is ook een procedure uitgewerkt voor de opname op en de schrapping van de lijst van experts die toegelaten worden, die vervolgens nog is aangepast aan de opmerkingen van de Raad van State. De regeling is juridisch en beleidsmatig voldoende sluitend, besluit de minister.

Hij had contacten met de landmeters-experts vanaf de dag dat hij minister werd en ging dus zeker niet over één nacht ijs. Hij roept hen op om de constructieve samenwerking voort te zetten. Hij blijft ook rekenen op hun kwaliteitsvolle dienstverlening. Hij verwijst ook naar artikel 20 van het wetboek der successierechten, waarin een akkoord tussen de administratie en de belastingplichtige volstaat. Daarin gaat het om één ambtenaar, wat de minister doet besluiten dat wat voorligt zeker geen verarming is.

Hij wijst er ook op dat dit een overgangssituatie is naar een definitieve fase. Er is immers nog geen databank, want de opbouw daarvan kost tijd. Bovendien is er expertise nodig in eigen huis en die is er nog niet voldoende. Tot dan moet men een beroep kunnen doen op de experts. Het einddoel blijft kosteloze schattingen door de ambtenaren van VLABEL. In de overgangssituatie wordt de groep verruimd.

Daar komt bij dat, zoals de heer Lantmeeters op 7 juli 2015 erkende, ook de deontologie van de vastgoedexperts die aangesloten zijn bij KAVEX streng is en minstens gelijk met die van de plichtenleer van landmeters-experts. De uitgebreide doelgroep moet dus aan nog strengere regels voldoen. De minister heeft dan ook vertrouwen in hen. In alle situaties zullen ambtenaren betrokken zijn, verzekert hij. Op het einde zullen ze het, zoals gezegd, helemaal zelf doen. Hij heeft begrip voor de bezorgdheid van de landmeters-experts en hun vraag om voldoende garanties dat de uitgebreide groep het even goed doet, maar het antwoord daarop is bevestigend, besluit hij.

2.12.2. Uitsluiting van verrekenbedingen uit het passief van de nalatenschap

Voorts zou het hem verwonderen dat mensen die een nieuw samengesteld gezin vormen, geen afspraken maken op voorhand, maar het aantal mensen dat van verrekenbedingen gebruikmaken is minimaal in de totale groep van belastingplichtigen. Wat voorligt, heeft als bedoeling de fiscale scheeftekening te corrigeren. Het gaat over billijkheid en gelijkheid. Slechts een klein deel van de bevolking maakt afspraken om aan de erfbelasting te ontsnappen die alle anderen betalen. Bovendien vormt deze belasting het belangrijkste deel van de gewestbelastingen. Hij wijst op de hervorming die er aankomt.

Bij het verblijvingsbeding met last is het de waarachtige of niet-waarachtige schuldvordering of schuld die wordt genegeerd, waardoor men een gelijke behandeling bekommt met echtgenoten die geopteerd hebben voor een gewoon verblijvingsbeding. Door met de last geen rekening te houden wordt de factuur identiek.

Wat de schuldvorderingen bij de verrekenbedingen betreft, blijft de actieve vordering onbelastbaar maar is het passief niet langer aftrekbaar.

Belastingverhoging is de bedoeling niet, verzekert hij. Als iedereen op dezelfde manier en billijk wordt behandeld, komt mogelijk een globale verlaging van de erfbelasting in beeld, wat hij een belangrijker doelstelling acht dan een klein gedeelte van de bevolking de gelegenheid te geven om er geen te betalen. De zorg om de situatie van de nieuw samengestelde gezinnen is terecht, maar het is verstandiger om hun te zeggen dat ze de nodige maatregelen nemen op

voorhand. De vrijstelling van partners in de erfbelasting vormt onderdeel van de discussie die de komende maanden moet gevoerd worden inzake de hervorming van de erfbelasting, en die hij wenst af te stemmen op de federale aanpassingen van het erfrecht die zijn aangekondigd voor inwerkingtreding op 1 september 2018. Het nieuwe federale erfrecht biedt immers meer beschikkingsvrijheid voor de erflater waardoor er beter kan rekening worden gehouden met zijn persoonlijke leef- en gezinssituatie. De erfenissprong is daarvan een klein element.

2.13. Vierde tussenkomst van Jos Lantmeeters over de schattingen

Jos Lantmeeters kan zich vinden in de oproep tot samenwerking met de landmeters-experts om te komen tot een goede oplossing, het streven naar een algemeen toegankelijke databank en het bewaken van een deontologie die minstens gelijk is aan die van de landmeters-experts. De nieuwe oplossing moet vooral goed zijn voor de bevolking.

De minister gaat er in zijn antwoord van uit dat de Casman-clausule enkel wordt ingezet om erfbelasting te ontwijken, terwijl zij meestal door de notaris wordt opgenomen wanneer een nieuw samengesteld gezin bijvoorbeeld een huis wil kopen, als oplossing om elkaar veilig te stellen. De minister kan ervoor zorgen dat ze niet meer belasting betalen dan anderen en dat mensen die elkaar veilig willen stellen, niet de dupe worden van wat voorligt.

2.14. Derde tussenkomst van Jan Bertels

2.14.1. Schattingen

Jan Bertels denkt dat iedereen het eens is over het einddoel, waarin de schatting gebeurt door ambtenaren van VLABEL met een databank. Die transitie moet zo snel mogelijk gebeuren. Heeft hij goed begrepen dat de uitbreiding beperkt zal worden tot vastgoedexperts, die ook een beroepskamer hebben? Niet alle andere beroepsgroepen hebben een deontologische kamer.

2.14.2. Uitsluiting van verrekenbedingen uit het passief van de nalatenschap

Hij herhaalt nog zijn vraag naar een reactie op de opmerking van de Raad van State over de waarachtigheid.

2.15. Tweede repliek van minister Bart Tommelein

2.15.1. Advies van de Raad van State

Bart Tommelein heeft wel degelijk rekening gehouden met de opmerkingen van de Raad van State. Het is net de bedoeling dat geen onderscheid wordt gemaakt. Gelijkheid en billijkheid vormen de enige uitgangspunten. Hij wil speciale situaties vermijden die sommigen in staat stellen zich veilig te stellen, terwijl anderen dat niet hebben.

2.15.2. Uitsluiting van verrekenbedingen uit het passief van de nalatenschap

Hij heeft ook niet beweerd dat de Casman-clausule alleen voor misbruik wordt ingezet maar dat zij wel degelijk door een klein aantal wordt gebruikt om minder belastingen te betalen. Men moet ook al bij een notaris langsgaan om er iets over te vernemen. Als iedereen de clausule gaat gebruiken, krijgt hij echter een probleem als minister van begroting.

2.16. Vijfde tussenkomst van Jos Lantmeeters

2.16.1. Uitsluiting van verrekenbedingen uit het passief van de nalatenschap

Jos Lantmeeters stelt de minister gerust dat de gebruikers slechts even de erfbelasting ontlopen, want later wordt ze toch betaald door de kinderen.

2.16.2. Schattingen

Verder wijst hij erop dat landmeters-experts een door de wet erkende beroepsgroep zijn, vastgoedexperts niet. Iedereen kan zich zo noemen en wordt daardoor niet verplicht tot aansluiting bij een beroepsinstituut.

2.17. Vierde Tussenkomst van Jan Bertels

2.17.1. Schattingen

Jan Bertels reageerde op een verwijzing van de minister naar een vraag van de heer Lantmeeters. Vraag blijft hoe men ervoor gaat zorgen dat gewone makelaars of iemand anders die zich schatter noemt, deontologisch werken?

2.18. Derde replek van minister Bart Tommelein

2.18.1. Schattingen

Bart Tommelein wijst hem erop dat dit vroeger ook kon en vandaag in de andere gewesten nog steeds. Vlaanderen is het eerste gewest met een sluitende code met minimumnormen. Het ontwerp zoekt een evenwicht tussen redelijkheid en kwaliteitsgarantie. Vandaag volstaat een akkoord met de administratie, in de plaats daarvan komt een degelijke kwaliteitscontrole.

2.19. Vierde tussenkomst van Willem-Frederik Schiltz

2.19.1. Schattingen

Willem-Frederik Schiltz vindt dat erg gefocust wordt op een formeel keurslijf: men moet in een groep zitten en een stempel krijgen van onpartijdigheid. Hij roept de vraag op in welke tijd we leven. Zelf wil hij, als hij een schatter nodig heeft, iemand die vertrouwd is met de materie, wat niet wegneemt dat de kwaliteit moet bewaakt worden. Eindelijk maakt het ontwerp van decreet mogelijk dat ook andere experts hun diensten kunnen aanbieden, verzucht hij nog.

III. Stemmingen

1.1. Artikelsgewijze bespreking

Er kan worden verwezen naar het debat dat hiervoor werd gevoerd.

1.1.1. Artikel 1 tot en met 7

De artikelen 1 tot en met 7 worden aangenomen met 8 stemmen bij 2 onthoudingen.

1.1.2. Artikel 8

Op artikel 8 wordt door de heren Björn Rzoska, Joris Vandenbroucke en Jan Bertels een amendement nr. 1 (*Parl.St. VI.Parl. 2017-18, nr. 1301/2*) ingediend dat ertoe strekt in artikel 8 punt 1° te vervangen. Er kan worden verwezen naar de tekst van het amendement voor verdere toelichting.

Het amendement nr. 1 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 2.

Het ongewijzigde artikel 8 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 2.

1.1.3. Artikel 9 tot en met 22

De artikelen 9 tot en met 22 worden aangenomen met 9 stemmen bij 2 onthoudingen.

1.1.4. Artikel 23

Op artikel 23 worden door de heren Björn Rzoska, Joris Vandenbroucke en Jan Bertels amendementen nr. 2 en 3 (*Parl.St. VI.Parl., 2017-18, nr. 1301/2*) ingediend die ertoe strekken in de voorgestelde tekst van paragraaf 2, het eerste en tweede lid te vervangen enerzijds en in de voorgestelde tekst van paragraaf 4 het eerste lid te vervangen. Er kan worden verwezen naar de tekst van de amendementen voor verdere toelichting.

De amendementen nr. 2 en 3 worden verworpen met 9 stemmen tegen 2.

Het ongewijzigde artikel 23 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 2.

1.1.5. Artikel 24 tot en met 32

De artikelen 24 tot en met 32 worden aangenomen met 9 stemmen bij 2 onthoudingen.

1.2. Eindstemming

Het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot verdere regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen voor de Vlaamse Gemeenschap en voor het Vlaamse Gewest en de instellingen die eronder ressorteren, diverse fiscale bepalingen, en de overname van de dienst van de belasting op spelen en weddenschappen, de automatische ontspanningstoestellen en de openingsbelasting op slijterijen van gegiste dranken wordt aangenomen met 9 stemmen bij 2 onthoudingen.

Paul VAN MIERT,
voorzitter

Jan BERTELS
Jos LANTMEETERS,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

FOD	Federale Overheidsdienst
KAVEX	Kamer van Vastgoedexperten
MTM	maximaal toegelaten massa
MTT	maximaal toegestane totaalgewicht
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
VLABEL	Vlaamse Belastingdienst
VVLE	Vlaamse Vereniging van Landmeters-Experten